

Hållbarhetsrapport 2023

Folkandvården Stockholm

2024-02-12

Livslång njutning börjar med en bra munhälsa.
Tandvård med ett gott syfte.

Denna hållbarhetsrapport för räkenskapsåret 2023 är en del av förvaltningsberättelsen för Folkandvården Stockholms län AB med organisationsnummer 556574-3597.

Innehåll

1.	Hållbarhet på Folktandvården	3
2.	Styrning	3
2.1	Folktandvårdens verksamhet och styrning	3
2.2	Folktandvårdens interna kontroll och riskarbete	7
3	Väsentlighetsanalys och intressentdialog	8
3.1	Intressentdialog – Omvärld och intressenter	9
4.	Folktandvårdens hållbarhetsprogram och resultat 2023	11
4.1	Miljö	12
4.1.1	Risker kopplade till miljö	12
4.1.2	Mål och resultat för miljömässig hållbarhet.....	13
	Hållbar konsumtion och produktion	13
4.2	Social hållbarhet.....	26
4.2.1	Risker kopplade till social hållbarhet.....	26
4.2.2	Mål och resultat för social hållbarhet i Folktandvården	27
4.3	Personal	31
4.4	Vi är en organisation att lita på.....	34
4.4.1	Motverkande av korruption.....	35
4.4.2	Risker kopplade till motverkande av korruption.....	36
4.4.3	Mål och resultat för motverkande av korruption	36

Denna hållbarhetsrapport för räkenskapsåret 2023 är en del av förvaltningsberättelsen för Folktandvården Stockholms län AB med organisationsnummer 556574-3597.

1. Hållbarhet på Folkandvården

Hållbar utveckling handlar om att säkerställa goda livsvillkor för alla människor nu och i framtiden. Människan är i centrum, ekologin sätter ramarna och en sund ekonomi är en förutsättning och ett medel för hållbar utveckling.

Enligt vår mission och vårt styrande dokument, Hållbarhet på Folkandvården, ska vi ha ett stort driv mot ett hållbart samhälle och bättre folkhälsa. Vi arbetar för en frisk mun genom hela livet med hållbarhet i fokus och har ett förebyggande arbetssätt som gynnar munhälsan, medarbetare och miljön.

Efter genomförd väsentlighetsanalys, som skett i dialog med våra viktigaste intressenter, har Folkandvården tagit fram ett hållbarhetsprogram med fokusområden och mål som bidrar till region Stockholms Hållbarhetsstrategi och de globala målen för hållbar utveckling. Från 2025 kan det bli förändringar över vilka områden och data som rapporteras då Folkandvården kommer ingå i Region Stockholms moderbolag LISAB:s hållbarhetsrapport som kommer följa de nya EU-kraven enligt CSRD, Corporate Sustainability Reportive Directive.

Folkandvårdens övergripande och viktigaste mål är att göra alla munnar i Region Stockholm gladare, friskare och mer jämlika. Förutom att en god munhälsa gynnar stockholmarna och samhället så är det även bra för miljön. Ju bättre tandhälsa, desto mindre miljöpåverkan från engångsmaterial, kemikalier, läkemedel samt energi till utrustning och lokaler. Det hål som inte behöver lagas är det mest miljövänliga.

Folkandvårdens styrande dokument, Hållbarhets på Folkandvården, finns tillgänglig på vår hemsida [Hållbarhet \(folkandvardenstockholm.se\)](https://www.folkandvardenstockholm.se).

2. Styrning

2.1 Folkandvårdens verksamhet och styrning

Folkandvården Stockholm erbjuder barn, ungdomar, vuxna och äldre allt ifrån undersökningar till mer avancerad tandvård. Med cirka 80 kliniker och ca 1,25 miljoner besök under 2023, är vi den största tandvårdsaktören i Stockholmsregionen. Våra kliniker finns på drygt 60 geografiska platser i länet från Norrtälje i norr till Nynäshamn i söder.

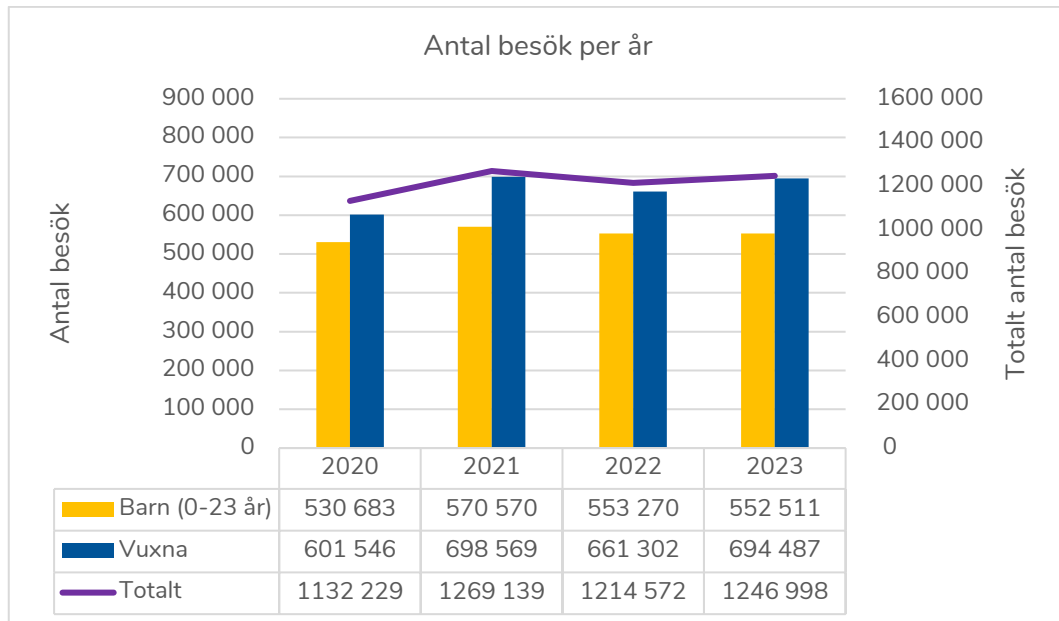

Diagram över antal besök i Folk tandvården Stockholm (barn: upp till 23 år)

Folk tandvården Stockholm är ett aktiebolag som ägs till 100 procent av Landstingshuset i Stockholm AB, som i sin tur ägs av Region Stockholm.

Överskottet från vårt arbete går alltid tillbaka till invånarna, via Region Stockholm, och bidrar exempelvis till bättre tunnelbanevagnar och förlossningsavdelningar.

Folk tandvården strävar efter hållbarhet, och det är regionens fullmäktige som tar beslut om hur det ska göras. Det sker genom styrande dokument och övergripande mål för miljö, social hållbarhet, personal och antikorrupcion. Resultaten följs upp när vi rapporterar varje år. Målen som sätts i fullmäktiges budget är överordnade, och det finns även specifika miljömål kopplade till regionens hållbarhetsstrategi. Dessa granskas regelbundet och presenteras i den årliga redovisningen.

Efter genomförd väsentlighetsanalys och intressentdialoger har Folk tandvården tagit fram sina mest väsentliga hållbarhetsaspekter och fokusområden som beskrivs i vårt hållbarhetsprogram under avsnitt 4.

Folk tandvårdens hållbarhetsprogram innehåller fyra fokusområden:

- God och jämlik tandvård och förbättrad folkhälsa
- Hållbar konsumtion och produktion
- Hållbar arbetsgivare och hållbart arbetsliv
- En organisation att lita på

Målen för respektive fokusområde styrs i processen för de årliga affärsplanerna för prioriterade frågor eller via aktiviteter i klinikernas egenkontroller och aktiviteter på huvudkontoret. Målen bidrar till regionens hållbarhetspolicy, hållbarhetsstrategi och andra styrande dokument med koppling till hållbarhet.

2.1.1 Styrande dokument för hållbarhet

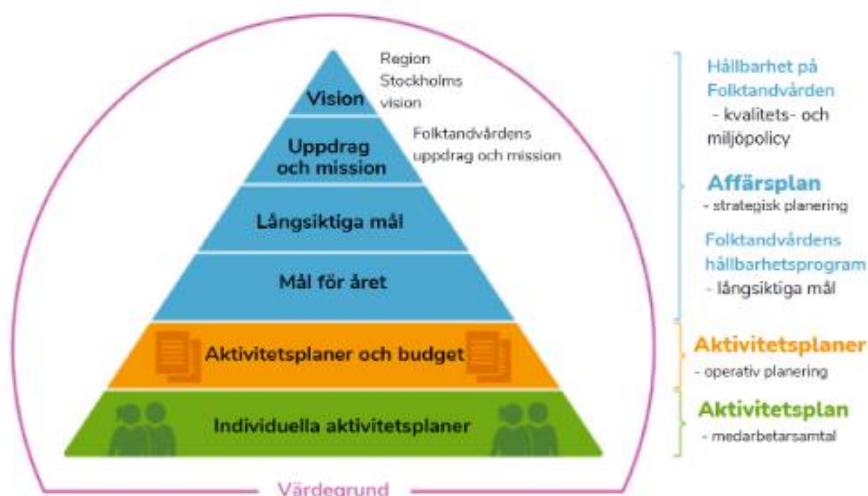
Hållbarhetsfrågorna ska genomsyra hela Folkandvårdens verksamhet och vara en integrerad del av ledning och styrning. Förutom lagkrav och andra krav styrs vi av policyer, riktlinjer, strategier samt mål och indikatorer från Region Stockholm. Utöver detta bygger vårt hållbarhetsarbete bland annat på Agenda 2030, Parisavtalet och Folkandvårdens hållbarhetsaspekter. Exempel på styrande dokument från region Stockholm som styr hållbarhetsarbetet är ägardirektiv, budget, policyer, strategier och riktlinjer. Under 2021 och 2022 beslutade även regionen om en ny hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi som innehåller mål och indikatorer som styr Folkandvårdens verksamhet.

I slutet av 2023 beslutades Region Stockholms budget för 2024 och där beskrivs det långsiktiga och ambitiösa målet om nettonoll-utsläpp 2035. Under 2024 kommer regionen i samarbete med verksamheterna, där Folkandvården ingår, ta fram en intern klimathandlingsplan med förslag på åtgärder och prioriteringar samt principer för hantering, styrning och redovisning av koldioxidbudget och klimathandlingsplan. Utgångspunkten ska vara i den koldioxidbudget som regionstyrelsen arbetat fram under 2023. Koldioxidbudgeten gäller för de egna verksamheterna och beskriver Region Stockholms behov av årliga utsläppsminskningar.

På [Region Stockholms hemsida](#) finns alla styrande dokument beskrivna.

De viktigaste interna styrande dokumenten på hållbarhetsområdet är Hållbarhet på Folkandvården som inkluderar vår miljö- och kvalitetspolicy, Folkandvårdens hållbarhetsprogram och affärsplaner med årliga och långsiktiga mål.

2.1.2 Så styrs Folkandvården

Figuren beskriver Folkandvårdens styrmodell i planeringsprocessen.

Folkandvårdens befintliga styrmodell är i linje med Region Stockholms modell för integrerad ledning och styrning. Folkandvården strävar efter att uppnå en sammanhållen planerings- och uppföljningsprocess där utgångspunkten är Region Stockholms budget och övriga styrande dokument från regionen.

Varje år tar Folkandvården fram en affärsplan utifrån Region Stockholms budget. Planen följer ägardirektivet och utgör grunden för strategiska beslut. Mål och indikatorer från budgeten kopplas samman med våra fokusområden i affärsplanen och arbetet sker i samråd med chefer och medarbetare inom organisationen.

När affärsplanen är klar och godkänd av bolagsstyrelsen, tar ledningsgruppen fram en övergripande aktivitetsplan, som ska hjälpa oss att genomföra de åtgärder som behövs för att uppnå målen i affärsplanen. Processen involverar dialog och samarbete med chefer och medarbetare för att säkerställa en gemensam förståelse och engagemang i genomförandet.

Med utgångspunkt i affärsplanen och de övergripande aktivitetsplanerna tar respektive avdelning och klinik fram egna aktiviteter som styr mot de övergripande målen. Aktivitetsplanerna ligger till grund för de individuella handlingsplaner som tas fram i samband med de årliga medarbetarsamtalen. På så sätt ska den röda tråden, från Region Stockholms budget ner till individnivå, kunna upprätthållas.

Systematisk uppföljning av det ekonomiska resultatet görs månadsvis och aktivitetsplanerna följs upp löpande. På övergripande nivå följs aktivitetsplanerna upp kvartalsvis, då även en uppföljning av internkontrollplanen och Folkandvårdens väsentliga risker sker.

Certifierat ledningssystem

Folkandvården har ett ledningssystem som ger stöd för att hantera risker och möjligheter, och säkerställer att Folkandvården når uppsatta mål och ständigt förbättras. Ledningssystemet är även ett verktyg för att säkerställa att lagar och andra krav som ställs på Folkandvården av kunder, ägare, myndigheter och andra intressenter, uppmärksammas och följs.

Folkandvården är miljöcertifierad sedan 2005, enligt miljöledningsstandarden ISO 14001 som fastställer ett strukturerat arbetssätt för att nå miljömålen i hållbarhetspolicyn. Sedan 2018 är Folkandvården även kvalitetscertifierade enligt ISO 9001:2015.

Miljö- och kvalitetscertifierat arbetssätt Folkandvården är ett av få tandvårdsföretag som är miljö- och kvalitetscertifierade enligt ISO 14001 och ISO 9001.

2.2 Folkandvårdens interna kontroll och riskarbete

Internkontroll och riskarbete

Folkandvården arbetar systematiskt och integrerat med intern kontroll av risker, inom verksamhetens olika delar. En internkontrollplan som innefattar Folkandvårdens väsentliga risker har tagits fram av bolagets ledningsgrupp och beslutats av styrelsen. Internkontrollplanen följs upp löpande under året samt rapporteras till Region Stockholm.

De risker som inte lyfts i internkontrollplanen hanteras på olika nivåer i organisationen men följs inte upp regelbundet av bolagets ledning.

Uppföljning av åtgärder för identifierade risker under 2023 har bland annat bestått av:

- Strukturerad avvikelshantering där exempelvis vårdavvikelser, miljöavvikelser, arbetsmiljöavvikelser och andra incidenter rapporteras och hanteras.
- Arbete med strategisk kompetensförsörjning. Uppföljning av omsättning, sjuktal, medarbetarenkät samt rekryteringar.
- Uppföljning och analyser av utfall av intäkter, kostnader, antal besök, bokad tid och remissflödet samt utfall på övergripande nivå.
- Integrerad intern kontroll i bland annat bokslutsarbetet, egenkontroll på klinik och kvalitetsuppföljningar.
- Obligatoriska utbildningar exempelvis avseende informationssäkerhet, säkerhet, introduktionsutbildning och traineeutbildning för blivande chefer.
- Årliga riskanalyser avseende säkerhet i hela verksamheten, vid stora förändringar och vid projekt.
- Genomfört förbättringsdagar, intern revision och extern kvalitets- och miljörevision inom kärnverksamheten.

I Folkandvårdens väsentlighetsanalys har vi identifierat och prioriterat relevanta hållbarhetsaspekter där vi ser risker och möjligheter inom hållbarhetsområdet.

Risker och möjligheter för social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet beskrivs mer detaljerat för respektive område i avsnitt 4 Folkandvårdens hållbarhetsprogram och resultat 2023.

3 Väsentlighetsanalys och intressentdialog

I vår väsentlighetsanalys har vi tittat på vad som är viktigt och relevant för hållbarhet och risker och möjligheter inom detta område. Analysen bygger på en kartläggning av våra intressenters förväntningar och krav via styrdokument, intervjuer, enkäter och annan kommunikation samt diskussion om mål i företagsledningen.

Agenda 2030 består av 17 globala mål för att skapa en bättre framtid för kommande generationer. Dessa mål har varit underlag för vår analys och våra samtal med intressenter. Även region Stockholm har en policy och strategi för hållbarhet och politiskt beslutade mål, som påverkar hur vi på Folkandvården Stockholms prioriterar hållbarhetsfrågor. Vi har identifierat nio av de globala målen som särskilt viktiga för vår verksamhet, efter att vi uppdaterade vår analys när Region Stockholms nya hållbarhetsstrategi kom ut 2022. Vi ser också till att varje år gå igenom och uppdatera vår lista över miljö- och hållbarhetsaspekter i vårt ledningssystem.

Under 2023 påbörjades även arbetet med en dubbel väsentlighetsanalys enligt nya EU-direktivet CSRD, Corporate Sustainability Reporting Directive. CSRD kommer beröra Folkandvården från år 2025. Arbetet med kartläggning av väsentliga frågor och GAP-analys av det nya omfattande regelverket fortsätter under 2024. Från 2025 kommer Folkandvårdens hållbarhetsredovisning ingå i moderbolaget LISAB:s hållbarhetsrapport som har huvudansvaret för rapporteringen enligt CSRD.

Våra prioriterade globala mål för hållbarhet utveckling

De globala hållbarhetsmål som prioriteras inom Folkandvården och inkluderats i Folkandvårdens hållbarhetsprogram:

- Hälsa och välbefinnande
- Jämställdhet
- Rent vatten och sanitet
- Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
- Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
- Minskad ojämlikhet
- Hållbar konsumtion och produktion
- Bekämpning av klimatförändringar
- Fredliga och inkluderande samhällen

Bild på nio av de 17 globala målen som vi har valt ut att fokusera på.

Resultatet från väsentlighetsanalys och intressentdialoger har resulterat i ett hållbarhetsprogram med fokusområden som bygger på de risker och möjligheter som identifierats för Folkandvårdens hållbarhetsarbete.

Från 2025 kan det bli förändringar över vilka områden och data som rapporteras då Folkandvården kommer ingå i Region Stockholms moderbolags LISAB:s

hållbarhetsrapport som kommer följa de nya EU-direktivet för hållbarhetsrapportering, CSRD.

3.1 Intressentdialog – Omvärld och intressenter

Till våra viktigaste intressenter hör kunder, medarbetare, ägare och samhället samt leverantörer och samarbetspartners. En aktiv löpande dialog och samverkan i den dagliga verksamheten är viktig för att utvecklas i takt med vår omvärld och marknad. Dialogen ger oss samtidigt insikt om de krav och förväntningar som ställs på oss och vårt hållbarhetsarbete.

Under 2021 genomförde vi enkätundersökningar om vilka områden i vårt hållbarhetsarbete våra kunder och medarbetare tycker att vi ska prioritera. De områden som rankades högst var forskning, innovation och ny teknik som gynnar hållbarhet. Därefter kom jämlik tandvård och förebyggande insatser för ökad hälsa och transparens och öppen och sund företagskultur. Kemikalier, klimat och medarbetarnas arbetsmiljö och säkerhet prioriterades liknande.

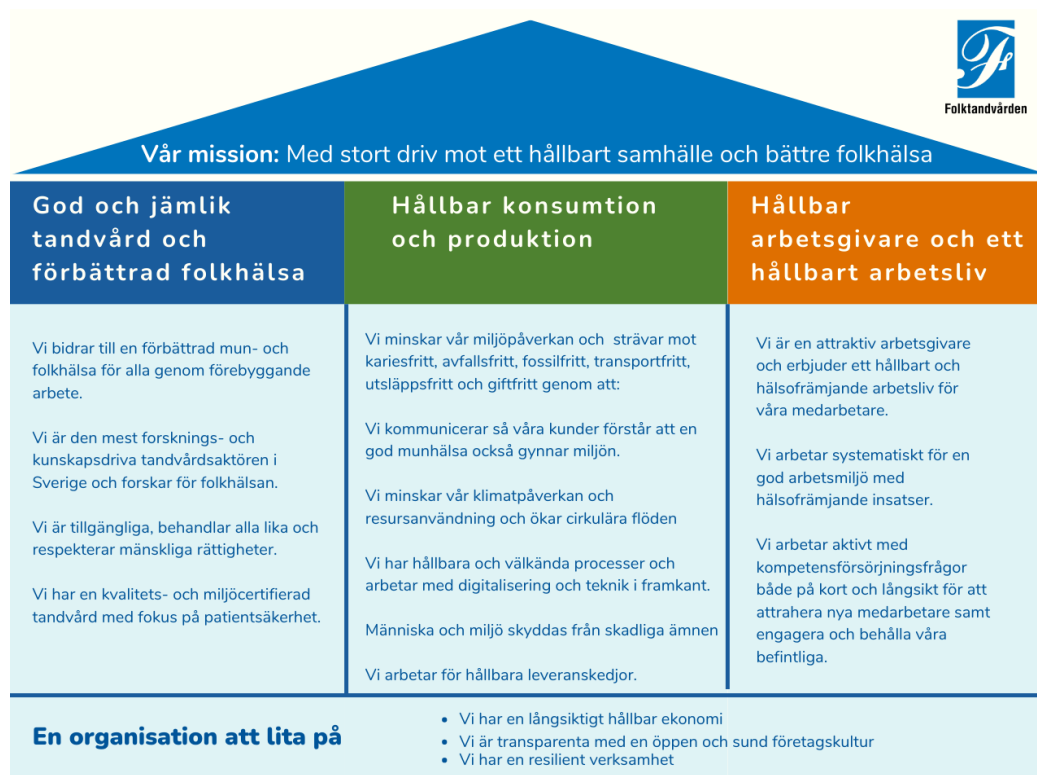

Bilden visar de högst rankade hållbarhetsfrågorna enligt enkätsvar från våra kunder och medarbetare

Intressent	Krav och förväntningar från intressent	Kommunikation
Kunder	Våra kunder ställer krav på socialt och miljömässigt ansvarstagande och förväntar sig att Folk tandvården arbetar aktivt för ett hållbart samhälle.	Kundenkäter NKI NPS Googlerecensioner Intervjuer/kunddialoger Extern webb Sociala medier
Medarbetare	God hälsa och arbetsmiljö och ett hållbart arbetsliv. Kompetens, säkerhet och stolthet hos medarbetarna är förutsättningar för vår utveckling. Nuvarande och blivande medarbetare förväntar sig att Folk tandvården har, och tar ansvar, för ett aktivt miljö- och hållbarhetsarbete.	Enkäter Medarbetarenkät Dialogmöten Teamsnätverk Föreläsa och delta på tandsköterskeskola och tandläkarutbildning Intranät Utbildningar och föreläsningar Forskningsverksamhet inom företaget
Ägare	Region Stockholm som ägare ställer krav på att Folk tandvården agerar föredömligt, tar hänsyn till hållbarhetsaspekter, bidrar till regionens policys och mål och är långsiktigt lönsamt. Uppfylla budgetmål och ägardirektiv.	Möten och nätverk inom regionen. Regelbunden rapportering till regionen av mål och resultat. Remisser.
Samhället inklusive myndigheter, universitet och högskolor och andra folk tandvårdsorganisationer och vårdgivare	Samhället är beroende av en väl fungerande och jämlik tandvård och har förväntningar att Folk tandvården tar ett stort socialt ansvar. Medborgare, organisation och myndigheter förväntar sig även att vi har ett aktivt och ambitiöst miljöarbete och erbjuder en god arbetsmiljö. Förväntningar att samverka och forska för folkhälsan och delta i utvecklings- och innovationsprojekt.	Nätverk och möten Medborgardialoger Sociala medier Deltar i mässor och konferenser Dialoger och möten med ideella föreningar som Rädda barnen, fackliga organisationer, Naturskyddsföreningen, WWF, Generation PEP och andra folkhälsoaktörer Forskningsprojekt med universitet och högskolor
Leverantörer	Gott samarbete med våra leverantörer är en förutsättning för att få en god kvalitet i tandvården och för att driva verksamheten mot mer hållbara lösningar. Vi genomför leverantörsuppföljningar och undersöker marknaden för att skaffa information om utbud och möjlighet till utveckling av nya hållbara produkter eller tjänster. Att vi motverkar korruption. Förväntningar på att följa lagen om offentlig upphandling och gynna leverantörer med aktivt hållbarhetsarbete.	Enkäter Leverantörmöten Hearing inför upphandling Krav i upphandling och uppföljning av krav Uppföljningsmöten med leverantörer Dialoger under pågående avtal

4. Folk tandvårdens hållbarhetsprogram och resultat 2023

Folk tandvårdens hållbarhetsprogram innehåller våra fokusområden för social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet och bidrar till målen i regionens hållbarhetsstrategi 2022–2027 och de globala målen för hållbar utveckling.

Bilden visualiserar hållbarhetsprogrammets fokusområden som beskrivs i avsnitten nedan.

För varje fokusområde i hållbarhetsprogrammet finns mål och aktiviteter som är integrerade i vår mission, i långsiktiga målbilder och i de årliga affärsplanerna samt i andra aktiviteter som genomförs under året på klinikerna och huvudkontoret.

Fokusområden i hållbarhetsprogrammet

Miljömässig hållbarhet:

Hållbar konsumtion och produktion

Förbättrad folkhälsa i fokusområdet God och jämlik tandvård

Social hållbarhet:

God och jämlik tandvård och förbättrad folkhälsa

Arbete med hållbara leveranskedjor (ingår även i Hållbar konsumtion och produktion)

Medarbetare:

Hållbar arbetsgivare och ett hållbart arbetsliv

Ekonomisk hållbarhet:

En organisation att lita på, innehåller vårt arbete för att motverka korruption

4.1 Miljö

4.1.1 Risker kopplade till miljö

Folk tandvården står inför flera miljöutmaningar, särskilt när det kommer till risk för försämrade munhälsa, eftersom varje patientbesök innebär en betydande resursförbrukning som påverkar vår miljö.

Utöver att en av våra huvudutmaningar inom miljöområdet är att förbättra munhälsan, behöver vi även minska resursförbrukningen och miljöpåverkan från vårdprocesser, med ett helhetsperspektiv över hela livscykeln. Vid varje patientbesök används exempelvis över 7 plasthandskar, 1–2 plastförkläden, 7 servetter, 1 salivsug och flera munskydd. Det är nödvändigt att minska miljöbelastningen genom hela processen, från tillverkning med fokus på miljö- och hållbarhetskrav vid upphandling, till användning, underhåll och hantering av avfall.

För att möta dessa utmaningar behöver vi söka mer miljövänliga engångs- och flegångsmaterial samt textilier. Vi behöver implementera cirkulära flöden och främja resurssnåla arbetssätt och medicinteknisk utrustning. En minskning av energiförbrukningen och en effektiv användning av IT-lösningar och teknik är också väsentliga åtgärder. Vårt engagemang för att skydda människors hälsa och miljön från skadliga ämnen är ytterligare ett centralt mål inom fokusområdet.

Risker kopplade till miljö

- Försämrad munhälsa, den miljövänligaste tanden är den som inte behöver lagas. Fler risker kopplat till munhälsa beskrivs under 4.2 och 4.3.
- Klimatpåverkan och förbrukning av resurser i hela livscykeln, vid konsumtion och produktion av varor, utrustning och tjänster i tandvårdsprocessen.
- Klimatpåverkan från patientresor, tjänsteresor och varutransporter.
- Energiförbrukning från lokaler och utrustning.
- Risk för hälso- och miljöpåverkan för människa och miljö från skadliga eller misstänkt skadliga ämnen i till exempel dental material, i plaster, från antibiotika och kvicksilver i amalgam.
- Miljö- och hälsorisker i leverantörsled och förlust av biologisk mångfald vid produktion av inköpta varor eller tjänster.

4.1.2 Mål och resultat för miljömässig hållbarhet

Hållbar konsumtion och produktion

Folkandvården viktigaste bidrag för att minska miljöpåverkan är att förbättra och bibehålla en god munhälsa. Den behandling med lägst klimatavtryck är den som inte behöver göras. Resultat från vårt förebyggande arbete och forskning för folkhälsan beskrivs under fokusområdet God och jämlik tandvård och förbättrad folkhälsa under avsnittet 4.2 Social hållbarhet. Folkandvården ska även bidra till en mer hållbar konsumtion och produktion av varor och tjänster i tandvården. Folkandvårdens utbud av tjänster till invånarna ska utvecklas och utföras med hänsyn till människors hälsa och rättigheter liksom miljö och klimat. Samma hänsyn tas vid inköp av varor och tjänster för att minska negativ påverkan på människor och miljö i leveranskedjorna. I fokusområdet finns fem övergripande mål och resultat från 2023 som beskrivs nedan. Fokusområdet innehåller även vårt arbete med respekt för mänskliga rättigheter och hållbara leverantörsled.

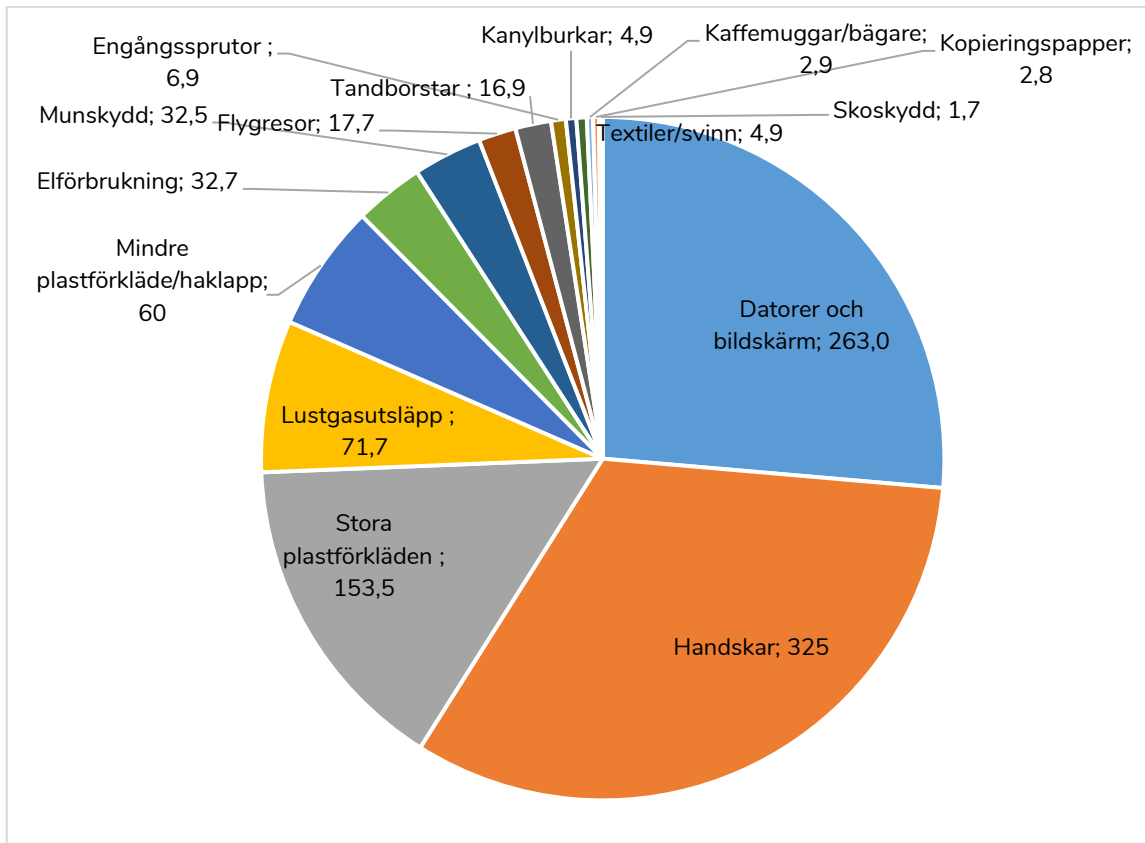
God munhälsa och minskad miljöpåverkan.

1. Vi minskar vår klimatpåverkan och resursanvändning och ökar cirkulära flöden

I slutet av 2023 beslutades Region Stockholms budget för 2024 och där beskrivs det långsiktiga och ambitiösa målet om nettonoll-utsläpp till 2035 vilket är en uppdatering av det tidigare målet om femtio procent lägre utsläpp 2030. Under 2024 kommer Region Stockholm ta fram en mer detaljerad klimathandlingsplan med utsläppsminskningar för att nå målet 2035.

Nedan beskrivs exempel på aktiviteter och resultat i Folkandvården under 2023 som bidrar till målet halverad klimatpåverkan till 2030 och långsiktiga målet om nettonoll-utsläpp 2035.

Mål: 2030 har Region Stockholms klimatpåverkan halverats jämfört med 2019 och 2035 har regionen nettonoll-utsläpp.

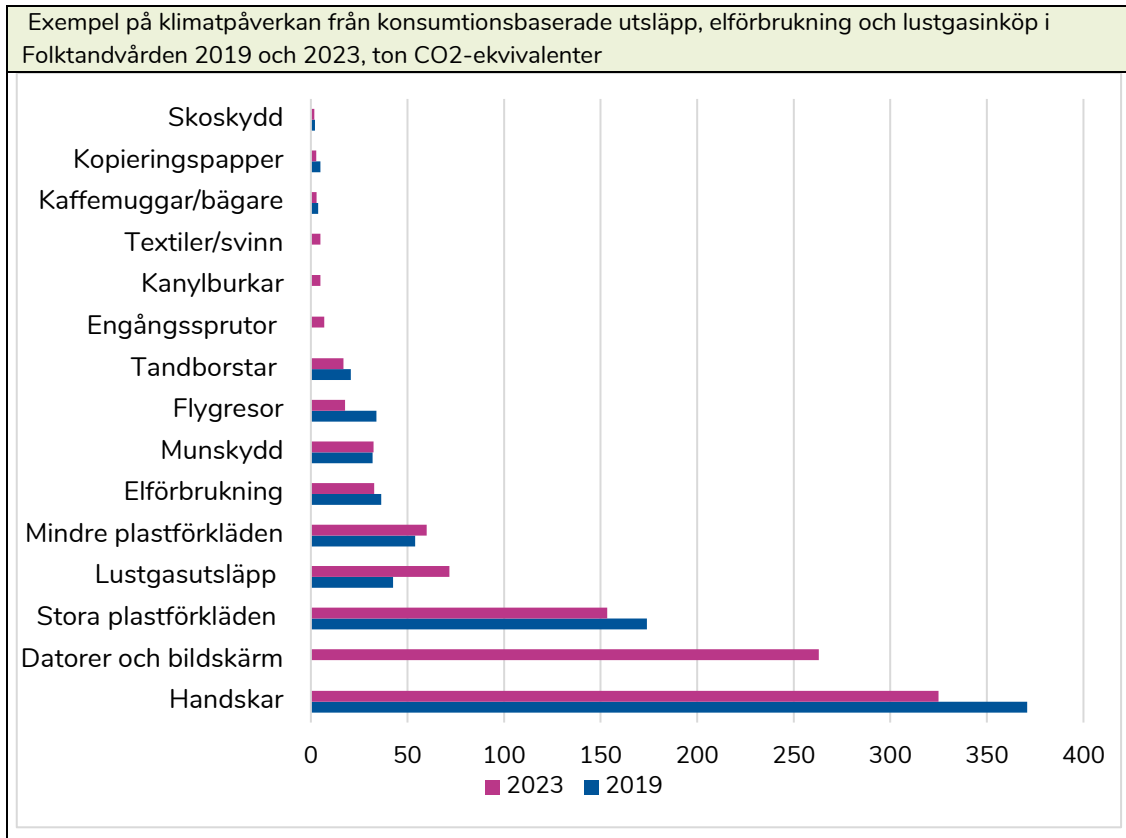

Cirkeldiagram över de delar med störst klimatpåverkan. Diagrammet visar exempel på klimatpåverkan från konsumtionsbaserade utsläpp, IT-utrustning, elförbrukning, flygresor och lustgasanvändning i Folk tandvården 2023, ton CO₂-ekvivalenter.

Resultat 2023

Folk tandvårdens största klimatpåverkan kommer från konsumtionsbaserade utsläpp i tandvården där förbrukningsmaterial som engångsprodukter och skyddsutrustning utgör en betydande del. Användning av textiler som personalkläder har också en stor miljöpåverkan men idag kan vi endast mäta klimatpåverkan från de plagg som räknas som svinn. Andra områden är utsläpp från energiförbrukning, tjänsteresor och lustgasbehandlingar. Klimatpåverkan från konsumtion av IT-utrustning och medicinteknisk utrustning utgör också en betydande del i vårdverksamheter men där har vi endast uppskattade utsläpp från inköp av datorer och bildskärmar under året.

Under året har vi arbetat med att öka användningen av mer miljövänliga engångs- och flegångsmaterial, utveckla och införa mer resurssnåla arbetssätt eller teknik samt upphandla och efterfråga fler miljövänliga och cirkulära produkter och tjänster.

Stapeldiagram över klimatpåverkan som vi följer i Folk tandvården.

Klimatpåverkan från endast handskar och plastförkläden beräknades till över 538 ton i koldioxidekvivalenter under 2023 och står för över 50 procent av den klimatpåverkan vi följer upp i Folk tandvården enligt stapeldiagrammet ovan. Jämfört med 2019 så har de totala utsläppen från förkläden och handskar minskat med ca 10 procent. Om vi tar hänsyn till antal patientbesök och tittar på klimatpåverkan per besök för respektive år så ser vi också en minskning för handskar och stora plastförkläden men en ökning för de mindre förklädena och haklapparna, se tabell nedan. Klimatpåverkan från munskydd har också ökat, både den total klimatpåverkan och klimatpåverkan per 1000 besök.

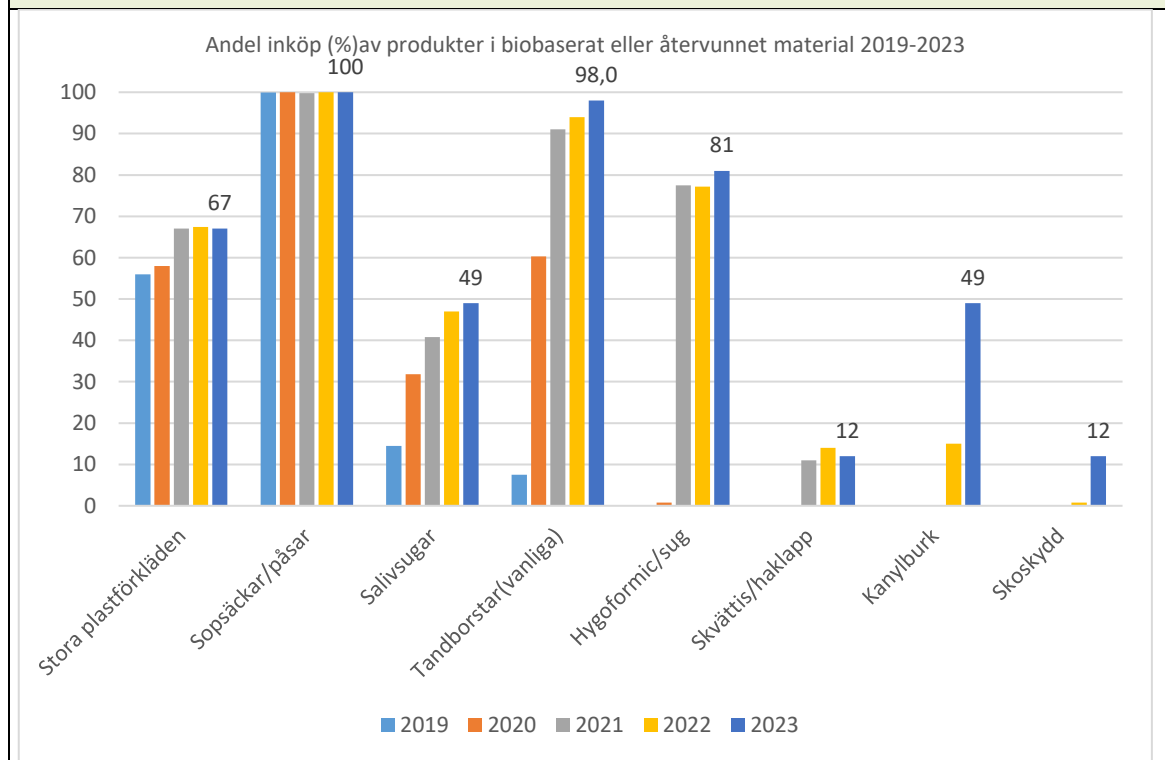
	Antal 2019, st	Antal 2023, st	Andel bio 2019, %	Andel bio 2023, %	kg CO ₂ ekvivalenter/1000 besök 2019	kg CO ₂ ekvivalenter/1000 besök 2023
Handskar	9 758 036	8 552 246	0	0	273,5	260,6
Stora plastförkläden	936 460	880 887	56	65	128,3	123,1
Mindre förkläden/haklapp	453 900	544 200	0	12	39,8	48,1
Munskydd	1 996 783	2 034 060	0	0	23,6	26,1
Tandborstar	272 754	414 891	8	98	15,3	13,6

Tabell över förbrukningsmaterial.

Ett av våra miljömål för att bidra till regionens mål om halverad klimatpåverkan till 2030 är att öka andel inköp av produkter i biobaserad eller återvunnet material och införa fler cirkulära flöden. Andra aktiviteter är också att minska svinn och onödig användning samt införa effektiva arbetssätt som leder till att färre förbrukningsmaterial. Ett exempel är att planera vården så att patienten blir färdigbehandlad på få besök.

Klimatpåverkan från inköp av stora skyddsförkläden har minskat totalt och per 1000 besök jämfört med 2019 och under 2023 var 67 procent av inköpen i biobaserat eller återvunnet material. För de mindre förkläden som används var endast 12 procent från biobaserat material och där ser vi också en ökad förbrukning och ökad klimatpåverkan jämfört med 2019. Andra exempel på produkter i biobaserat eller återvunnet material som ökat under året är tandborstar, olika salivsugar, kanylburkar och skoskydd.

Mål 2027 för andel inköp i biobaserad eller återvunnet material:
 100 % av plastförklädena, 100 % av kanylburkarna, 100 % av tandborstarna, 100 % av hygoformic/sug
 och minst 75% av skvättisarna/små förkläden och salivsugarna.
 Resultat 2023:

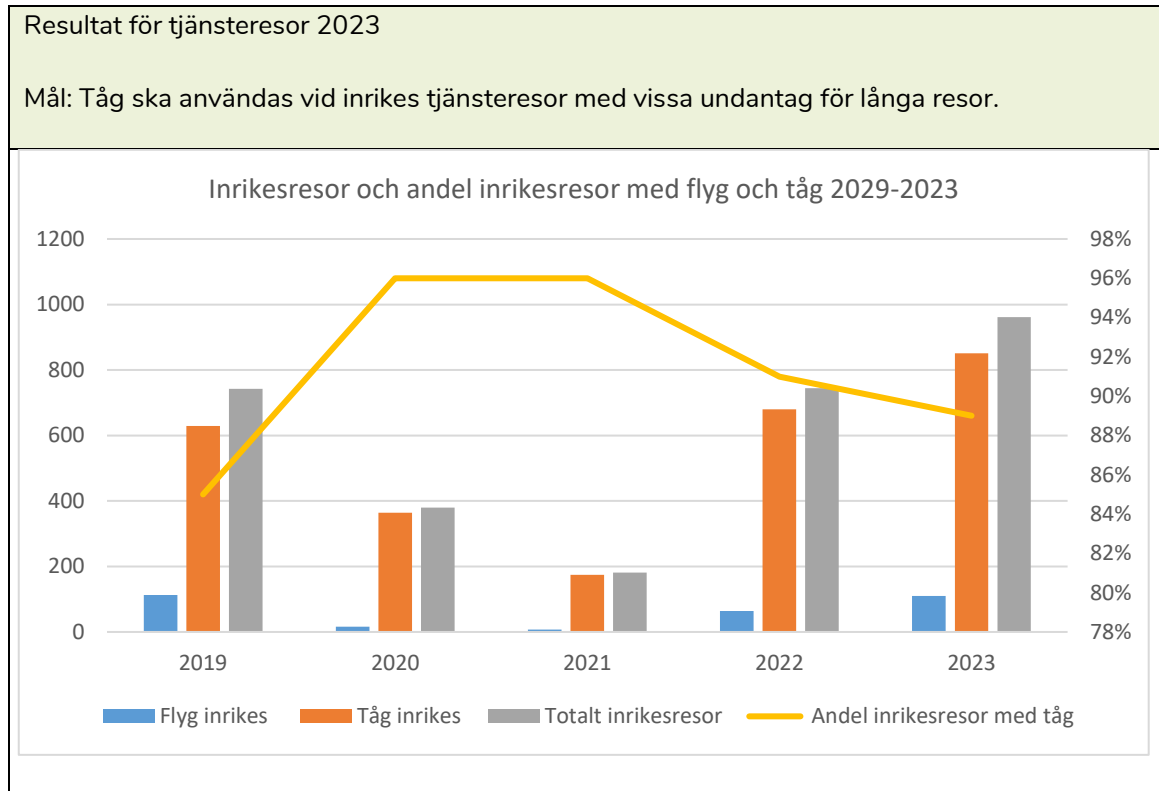

Stapeldiagram som visar andel produkter i biobaserat eller återvunnet material.

Klimatpåverkan från elförbrukning och tjänsteresor

Folkandvården har en fortsatt utmaning att minska sin klimatpåverkan och elförbrukning då mer teknik och utrustning används i tandvården jämfört med tidigare. Samtidigt har digitaliseringen gett klimatvinster genom till exempel resfria möten och utbildningar och mycket färre pappersutskrifter. Under 2023 minskade utsläppen från tjänsteresor med flyg med 48 procent jämfört med 2019 och andelen inrikesresor med tåg var 89 % under året. Vi ser dock en ökning av inrikesflyg under 2023 jämfört med 2022 och tidigare år.

Enligt Region Stockholms riktlinje ska tåg användas om sträckan understiger 5 timmar men även vid längre resor bör tåg användas. Majoriteten av flygresorna under året var till eller från Odontologiska Riksstämman och Swedental i Umeå.

Stapeldiagram över inrikes tjänsteresor med tåg och flyg.

Under 2023 ser vi en ökning i totala elförbrukningen och per kvadratmeter jämfört med året innan och elkostnaden har ökat från 1,8 miljoner till 2,1 miljoner koronor. Jämfört med 2019 ser vi också en ökning per kvadratmeter även om den totala elförbrukningen är lite lägre. När vi följer elförbrukningen per patientbesök så är den lägre än de senaste åren men högre än 2019. Beräkning av elförbrukning bygger på data från 51 av Folkandvårdens kliniker där elen inte ingår i hyran. Folkandvården har sammanlagt 78 kliniker och alla kliniker använder bra miljöval el eller el från förnybara källor.

Mål: Alla kliniker genomför elronder

Under 2023 hade 67 procent av Folkandvårdens kliniker har genomfört elronder

Mål 2027: 100 % av lokalerna har LED och T8-armatur är utfasat

På 63 procent av våra lokaler finns LED-armatur installerade och varje år ersätts energikrävande T8-armaturer med LED-belysning.

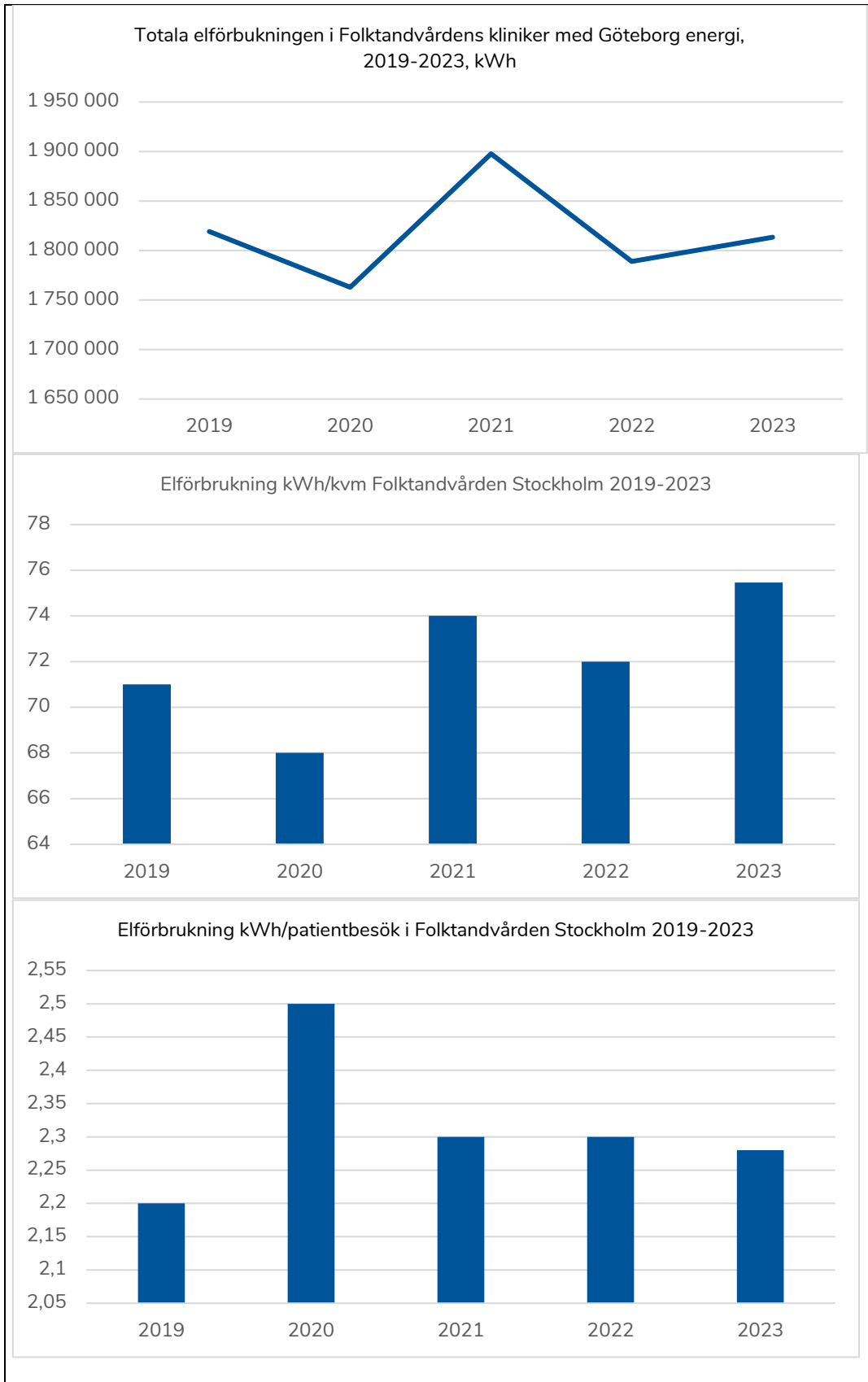

Diagram över elförbrukning i Folkandvården under 2019–2023.

Genom energisparåtgärder kan vi minska både kostnader och klimatpåverkan och under 2023 har Folk tandvården och regionens fastighetsägare Locum haft informationskampanjer för att vara energismart på jobbet. På 67 procent av våra kliniker har de genomfört elronder där kliniken gör en genomgång hur det ser ut i lokalen och hittar områden där det går att spara el. Andra åtgärder vi genomfört under året är att byta ut energikrävande belysning med T8-armatur mot energisnål LED-belysning.

Klimatpåverkan från lustgas

Lustgas är cirka 300 gånger mer klimatpåverkande jämfört med koldioxid. På specialisttandvården på Eastmaninstitutet, som använder mest lustgas i Folk tandvården, destrueras all den lustgas som används i vården i en speciell destruktionsanläggning men på våra övriga kliniker med lustgasbehandling saknas rening. Klimatpåverkan från lustgasutsläpp från kliniker utan rening var 71,7 ton i koldioxidekvivalenter under 2023. Det är en ökning med över 68 procent jämfört med 2019, se diagram på sida 15. Om vi jämför utsläpp med 2016, som var innan vi införde destruktionsanläggning, så har utsläppen ändå minskat med över 31 procent. Under 2024 planerar Folk tandvården att genomföra pilotprojekt med mer kostnadseffektiv och enklare destruktionsanläggning till de kliniker som saknar destruktionsanläggning.

Öka cirkulära flöden

Mål: 2035 är flöden i Region Stockholms verksamheter cirkulära

För att uppnå en hållbar konsumtion och produktion i tandvården måste vi förlänga livslängden av material och produkter. Att införa cirkulära flöden i vården är en viktig del i det arbetet och vi behöver upphandla och efterfråga fler cirkulära produkter och tjänster. En vinst med cirkulära flöden är också att vi får en ökad robusthet då vi inte blir lika känsliga om det uppstår brist av varor vilket blev tydligt under Coronapandemin.

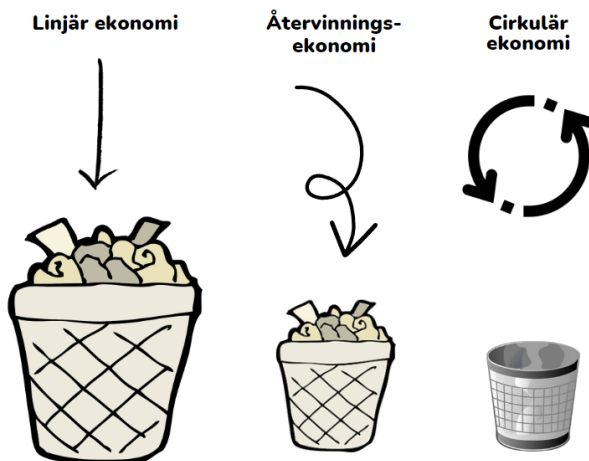

Bild: Linjär ekonomi, återvinningsekonomi och cirkulär ekonomi

Nedan beskrivs exempel på resultat och arbete för cirkulära flöden under 2023.

Cirkulära skyddsförkläden

Klimatpåverkan från engångsmaterial i vården står för en stor del av de konsumtionsbaserade utsläppen och Folkandvården köper årligen över 1,4 miljoner skyddsförkläden.

Sedan i maj 2022 har alla kliniker på Folkandvården Eastmaninstitutet samlat in och återvunnit sina stora skyddsförkläden i ett cirkulärt flöde, i stället för att de går till förbränning. Den återvunna plasten används sen för att tillverka nya förkläden. Det cirkulära flödet minskar klimatpåverkan betydligt och ökar robustheten då tillverkningen sker i Sverige. Under 2023 utökades det cirkulära flödet så att även Folkandvården Vasastan återvinner sin plastförkläden. Pilotprojektet har fått stöd från regionens innovationsfond och är ett samarbete plastföretaget Trioworld och förhoppning är att en liknande tjänst kommer införas i hela region Stockholm.

	<p>Återvinning av skyddsförkläden på Eastman och Vasastan</p> <p>Projektet är en del av det prisbelönta miljöprojektet som startades upp på Danderyds sjukhus under pandemin då bristen på skyddsförkläden ledde till en hållbar innovation. På klinikerna återvinns skyddsförklädena som sen hämtas av Trioworld som sorterar, tvättar och smälter ner de grönfärgade förklädena till nya plastförkläden i ett cirkulärt flöde.</p> <p>Enligt Trioworld minskar klimatavtrycket med 75 % jämfört med ett förkläde av fossil plast som förbränns.</p> <p>Foto på tandsköterskorna Mahnaz och Sheida med gröna återvinningsbara förkläden på Folkandvården Vasastan.</p>
	

Förlänga livslängden på personalkläder

Genom att hålla en begränsad mängd kläder i lager kan vi minska behovet av att köpa in nya plagg. Produktion av textilier är mycket miljöbelastande eftersom stora mängder energi, vatten och kemikalier används. Enligt Textilia kan klimatpåverkan från tillverkningen av endast ett plagg generera utsläpp motsvarande 5 kg koldioxid det går även åt stora mängder vatten och kemikalier.

Folkandvården har under många år framgångsrikt arbetat med att minimera lagret av kläder och har överträffat regionens mål om högst 25 procent lagerhållning under en längre period. Resultaten för 2023 visar att endast 11,4 procent av kläderna låg oanvända i över 30 dagar. Det positiva utfallet kan tillskrivas regelbundna månatliga uppföljningar på klinikinivå, där vår ansvariga för textilförvaltningen ger stöd och assistans till klinikerna via mejl och Teamsnätverk.

Kläder som försvinner på klinikerna eller ligger ute i lager länge räknas som svinn. I Folkandvården överlever textilier som räknas som svinn i genomsnitt 33 tvättar fast de egentligen tål minst 100 tvättcykler. Under 2023 räknades över 2700 plagg som svinn vilket innebär en onödig kostnad på över 220 000 kronor och ett klimatavtryck på nästan 4,9 ton i koldioxidekvivalenter.

Indikator	2019	2022	2023	Mål i Region Stockholm och Folkandvården
Andel textilier i lager i mer än 30 dagar	19,7 %	12,5%	11,4 %	<=25%
Svinn, antal plagg	saknas	saknas	2703	Minska svinn
Klimatpåverkan från svinn kg CO ₂ -ekvivalenter	saknas	saknas	4871	Minska utsläpp
Kostnad i kronor för svinn	saknas	saknas	221 759	Minska kostnader
Antal tvättar vid svinn (mål 100 tvättar)	saknas	saknas	33	100

Under 2023 var två kliniker från Folkandvården pilotkliniker för att testa "patchade" byxor. "Patch-projektet" drivs av Textilia, som är regionens leverantör av textilier, och går ut på att laga kläder med små hål med märken. Textilia har stor kassation på just byxor så de "patchade" byxorna förlänger livslängden på plagget och minskar miljöpåverkan betydligt. Piloten visade på gott resultat och klinikerna hade inte ens märkt att byxorna hade lagats med märken. De patchade byxorna kommer nu införas i hela Region Stockholm.

Textilers största miljöpåverkan sker vid tillverkning. Om vi kan förlänga livslängden till det dubbla så kan klimatpåverkan minska med upp till 50 procent (Mistra Future Fashion, 2019)

Förlänga livslängden hos datorer och IT-utrustning

Den största miljöpåverkan från IT-utrustning sker vid tillverkningen. Enligt Inrego, som är Region Stockholm upphandlade leverantör för återbruk av IT-utrustning, så står tillverkningen för 80 procent av utsläppen. Enligt Inrego så orsakar en bärbar dator 1200 kg avfall, 1500 liter vatten, 22 kg kemikalier och 280 kg koldioxid.

Folkandvården byter datorer vart tredje eller vart fjärde år och uppskattad klimatpåverkan från inköp av datorer och bildskärmar i Folkandvården under 2023 var över 263 ton koldioxidekvivalenter (Källa Inrego).

Genom att återanvända teknisk utrustning som behöver bytas ut minskar klimatpåverkan i ett livscyelperspektiv, eftersom fler återanvända produkter betyder det att färre nya behöver produceras. Folkandvården har en upphandlad tjänst för återanvändning och återvinning av IT-utrustning som inte längre används på kliniken eller huvudkontoret. Under 2023 innebar miljöbesparingen från återanvändning av IT-utrustning 98,6 ton i koldioxidekvivalenter.

Indikator	2019	2020	2021	2022	2023
Antal enheter som lämnats till Inrego	578 st	1009 st	364 st	1239 st	673 st
Andel utrustning som återanvänds via Inrego	52 %	91 %	33 %	57 %	87%
Miljöbesparing, minskad klimatpåverkan, i ton CO2 ekvivalenter genom återbruk via Inrego.	11,5 ton	37,4 ton	25,6 ton	106,2 ton	98,6 ton
Klimatpåverkan från inköp av datorer och bildskärmar, ton CO2 -ekvivalenter.	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Uppgift saknas	Uppgift saknas	263 ton

1. Vi har hållbara och välkända processer och arbetar med digitalisering och teknik i framkant.

Under året har Folkandvården haft stort fokus på digitalisering av tandvårdsprocessen. Exempel på resultat är en ökning av resfria digitala vårdmöten via Folkandvården online och fler digitala tandavtryck som bidrar till minskade transporter och färre kemikalier. Genom till exempel digitalisering av kallelser och annan kommunikation med patient så har pappersutskriften minskat kraftigt. Jämfört med 2015 har antalet A4-utskriften minskat med över 1 miljon utskriften och jämfört med 2019 har klimatpåverkan på kopieringspapper minskat med 2, 4 ton koldioxid (källa Region Stockholms klimatverktyg).

Indikator	2019	2022	2023	Mål 2027
Antal digitala vårdmöten	0	3200 st.	3700 st.	Öka

Andel digitala tandavtryck	0	45 %	54 %	80 % (2026)
Klimatpåverkan från inköp av kopieringspapper	5 ton CO ₂ -ekvivalenter	Uppgift saknas	2,6 ton CO ₂ -ekvivalenter	Minska

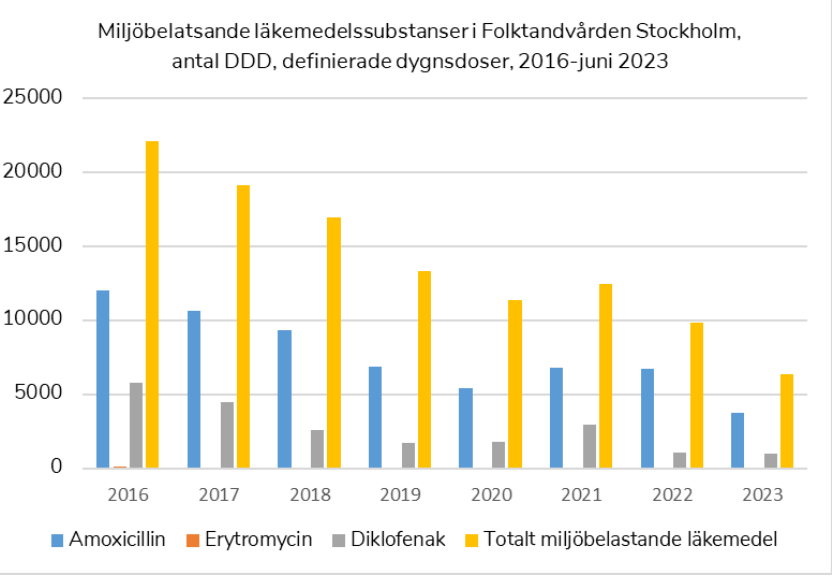
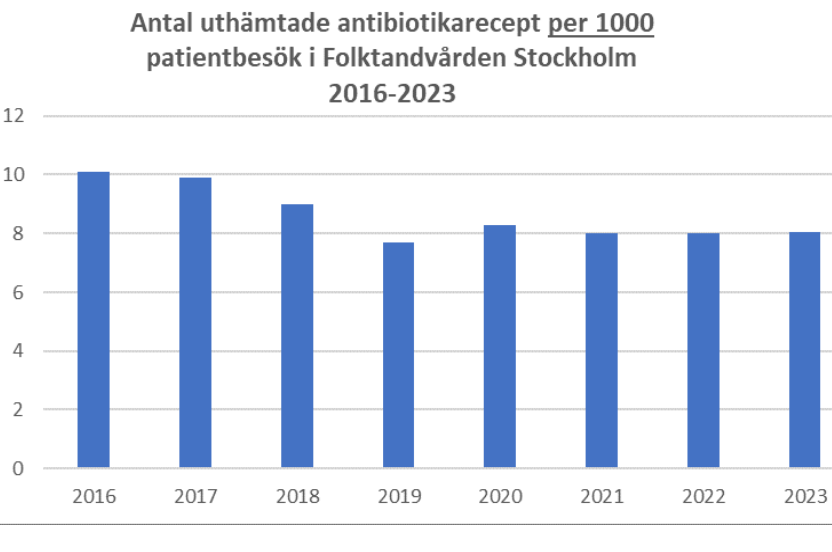
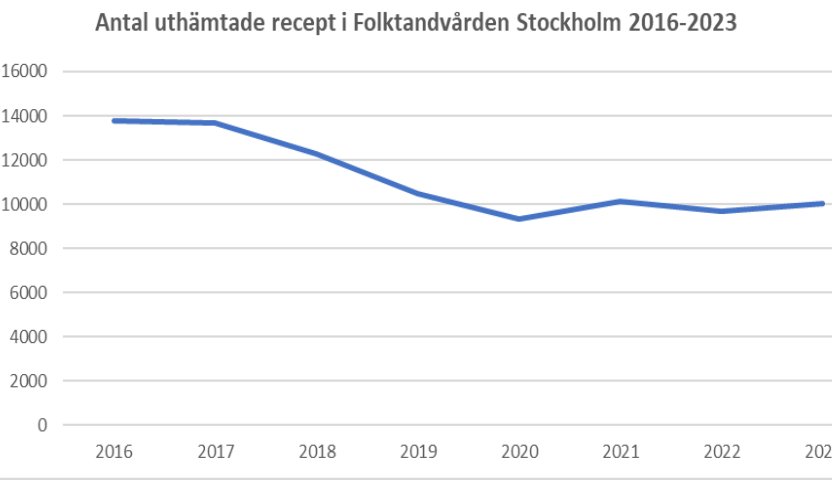
2. Människa och miljö skyddas från skadliga ämnen

För att skydda människor och miljön från farliga ämnen har vi genomfört flera olika aktiviteter under året. Det viktigaste arbetet för en giftfri miljö och giftfria produkter är att ställa och följa upp kemikaliekraav vid upphandling och inköp. Folkandvården och Region Stockholm ställer tuffa kemikaliekraav i alla relevanta upphandlingar som ofta går längre än lagstiftningen.

I tandvården förekommer kvicksilver när vi borrar ut gamla amalgamfyllningar. För att minimera risk för utsläpp av kvicksilver i avloppet följer vi regelbundet upp rutiner för hantering av amalgam och skötsel av amalgamavskiljare och tar regelbundna vattenprover. Det finns miljöambassadörer och kemikalieinventerarare på alla kliniker som får extra utbildning i miljö- och kemikaliefrågor.

Indikator	Resultat 2023
Genomförda åtgärder för giftfria produkter och utfasning av farliga kemikalier	<p>Vi följer försiktighetsprincipen och fasar ut skadliga och misstänkt skadliga kemikalier som hormonstörande och reproduktionsstörande ämnen och ställer kemikaliekraav i alla relevanta upphandlingar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi följer regionens utfasningslistor och SIN-list (SIN-lista (chemsec.org)) som går längre än gällande lagstiftning. • Alla kliniker har en kemikalieansvarig person och genomför årliga kemikalieinventeringar. • Alla kliniker har digitala kemikalieförteckningar i vårt kemikaliehanteringssystem • Vi har minskat användning av avtrycksmaterial genom övergång till digitala tandavtryck. Resultat för andel digitala avtryck finns i tabellen ovan.

För att minimera miljöpåverkan från läkemedel och minska risk för antibiotikaresistens har Folkandvården under lång tid arbetat med att använda och förskriva läkemedel korrekt enligt de riktlinjer som finns. Amoxicilin och Diklofenak är två miljöbelastande läkemedel som vi följt och kan se en stor nedgång i användningen. Under 2022 och 2023 har en riktad uppföljning genomförts avseende förskrivning och utlämning av antibiotikaprofylax med preparatet Amoxicillin. Resultaten visade på följsamhet i efterlevnaden av riktlinjer. I uppföljningen av läkemedelsstatistik för 2023 ser vi en minskning av antalet definierade doser för Amoxicillin jämfört med föregående år. Det indikerar en positiv utveckling och visar att det är viktigt att vi fortsätter vårt arbete för att minska onödig användning av antibiotika. Utsläpp från alla miljöbelastande läkemedelssubstanser, mätt i DDD (definierad dygnsdos), har minskat med över 70 procent jämfört med 2016.

Indikator	Resultat 2023																																													
<p>Målet till 2027: Minska Amoxicilin och fasa ut Diklofenak.</p> <p>Resultat 2023: Amoxicillin och Diklofenak har minskat med 68 respektive 83 procent jämfört med 2016.</p> <p>* DDD, definierad dygnsdos.</p>	<p>Miljöbelastande läkemedelssubstanser i Folkandvården Stockholm, antal DDD, definierade dygnsdoser, 2016-juni 2023</p> <table border="1"> <caption>Miljöbelastande läkemedelssubstanser i Folkandvården Stockholm, antal DDD, definierade dygnsdoser, 2016-juni 2023</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Amoxicillin</th> <th>Erytromycin</th> <th>Diklofenak</th> <th>Totalt miljöbelastande läkemedel</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>12000</td><td>1000</td><td>5500</td><td>22000</td></tr> <tr><td>2017</td><td>10500</td><td>1000</td><td>4500</td><td>19000</td></tr> <tr><td>2018</td><td>9000</td><td>1000</td><td>2500</td><td>16500</td></tr> <tr><td>2019</td><td>6500</td><td>1000</td><td>1500</td><td>13000</td></tr> <tr><td>2020</td><td>5000</td><td>1000</td><td>1500</td><td>11000</td></tr> <tr><td>2021</td><td>6500</td><td>1000</td><td>2500</td><td>12000</td></tr> <tr><td>2022</td><td>6500</td><td>1000</td><td>1000</td><td>9500</td></tr> <tr><td>2023</td><td>3500</td><td>1000</td><td>1000</td><td>6000</td></tr> </tbody> </table>	År	Amoxicillin	Erytromycin	Diklofenak	Totalt miljöbelastande läkemedel	2016	12000	1000	5500	22000	2017	10500	1000	4500	19000	2018	9000	1000	2500	16500	2019	6500	1000	1500	13000	2020	5000	1000	1500	11000	2021	6500	1000	2500	12000	2022	6500	1000	1000	9500	2023	3500	1000	1000	6000
År	Amoxicillin	Erytromycin	Diklofenak	Totalt miljöbelastande läkemedel																																										
2016	12000	1000	5500	22000																																										
2017	10500	1000	4500	19000																																										
2018	9000	1000	2500	16500																																										
2019	6500	1000	1500	13000																																										
2020	5000	1000	1500	11000																																										
2021	6500	1000	2500	12000																																										
2022	6500	1000	1000	9500																																										
2023	3500	1000	1000	6000																																										
<p>Mål till 2027: Antibiotika ska förskrivas på korrekt indikation och antal recept per 1000 besök ska inte öka jämfört med 2021.</p> <p>Resultat 2023: Antalet recept/1000 besök ligger kvar på samma nivå som 2021 och jämfört med 2016 har det minskat med 21%.</p>	<p>Antal uthämtade antibiotikarecept per 1000 patientbesök i Folkandvården Stockholm 2016-2023</p> <table border="1"> <caption>Antal uthämtade antibiotikarecept per 1000 patientbesök i Folkandvården Stockholm 2016-2023</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Antal recept per 1000 besök</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>10.0</td></tr> <tr><td>2017</td><td>9.8</td></tr> <tr><td>2018</td><td>9.0</td></tr> <tr><td>2019</td><td>7.7</td></tr> <tr><td>2020</td><td>8.3</td></tr> <tr><td>2021</td><td>8.0</td></tr> <tr><td>2022</td><td>8.0</td></tr> <tr><td>2023</td><td>8.0</td></tr> </tbody> </table>	År	Antal recept per 1000 besök	2016	10.0	2017	9.8	2018	9.0	2019	7.7	2020	8.3	2021	8.0	2022	8.0	2023	8.0																											
År	Antal recept per 1000 besök																																													
2016	10.0																																													
2017	9.8																																													
2018	9.0																																													
2019	7.7																																													
2020	8.3																																													
2021	8.0																																													
2022	8.0																																													
2023	8.0																																													
<p>Totala antal uthämtade antibiotikarecept har minskat med ca 30 % jämfört med 2016.</p>	<p>Antal uthämtade recept i Folkandvården Stockholm 2016-2023</p> <table border="1"> <caption>Antal uthämtade recept i Folkandvården Stockholm 2016-2023</caption> <thead> <tr> <th>År</th> <th>Antal recept</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>2016</td><td>13800</td></tr> <tr><td>2017</td><td>13700</td></tr> <tr><td>2018</td><td>12200</td></tr> <tr><td>2019</td><td>10500</td></tr> <tr><td>2020</td><td>9300</td></tr> <tr><td>2021</td><td>10200</td></tr> <tr><td>2022</td><td>9600</td></tr> <tr><td>2023</td><td>10000</td></tr> </tbody> </table>	År	Antal recept	2016	13800	2017	13700	2018	12200	2019	10500	2020	9300	2021	10200	2022	9600	2023	10000																											
År	Antal recept																																													
2016	13800																																													
2017	13700																																													
2018	12200																																													
2019	10500																																													
2020	9300																																													
2021	10200																																													
2022	9600																																													
2023	10000																																													

3. Vi arbetar för hållbara leveranskedjor

Hållbara leveranskedjor är en stor utmaning och ett svårt område där det kan finnas risker inom hela hållbarhetsområdet. Region Stockholm och Folkandvården verkar för att varor och tjänster produceras med respekt för mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, anti-korruption och en minimering av miljö- och hälsoskadliga utsläpp.

Mål för mer hållbara leveranskedjor:

- Vi ställer och följer upp hållbarhetskrav inklusive miljökrav enligt regionens riktlinjer och uppförandekod för leverantörer.
- Vi köper upphandlade varor och tjänster och gör hållbara val
- Vi använder kravställning från regionen vid upphandling för att begränsa risken för utarmning av biologisk mångfald vid produktion av varor och tjänster

Folkandvården Stockholm genomför egna upphandlingar men köper även många varor och tjänster som är upphandlade av Region Stockholm. Vi följer Sveriges regioners gemensamma uppförandekod för leverantörer, som utgår från FN-initiativet Global Compact's tio principer. Här ingår även antikorruption.

Folkandvården har gjort en övergripande riskbedömning av sina egna leverantörer och avtalsområden utifrån bland annat regionens uppförandekod för socialt ansvarstagande och har påbörjat arbete med uppföljning och haft dialog med vissa leverantörer. Arbetet bör utökas med mer resurser, stöd från regionen och bättre uppföljningsverktyg under kommande år.

Sveriges regioner utför också regelbunden uppföljning och kontroll av efterlevnad inom utpekade riskområden som berör vår verksamhet, till exempel instrument och handskar. Det görs även vissa uppföljningar av avtal för dental utrustning och dentala förbrukningsmaterial. Avtalsuppföljning är ett eftersatt område där en nationell samordning bidrar till att öka antalet uppföljningar som genomförs per år. Mer information om det nationella samarbetet finns på Sveriges regioners hemsida, www.hallbarupphandling.se.

Resultat 2023

- För att möta de ökade förväntningarna och kraven på hållbar upphandling har samtliga regioner fattat beslut om en förnyad och långsiktig finansiering. Den nationella resursförstärkningen innebär ökade förutsättningar att kunna genomföra fler uppföljningar, öka kompetensen och kommunicera värdet och nyttan av arbetet med hållbar upphandling.

- Regionernas kansli för hållbar upphandling har under året reviderat uppförandekoden för leverantörer och genomfört en harmonisering av kontraktsvillkor där samtliga regioner ska ställa samma krav inom områdena hållbara leveranskedjor.
- Regionernas uppföljningsarbete resulterade i totalt 39 kontorsrevisioner som påbörjades 2023.
- Regionernas kansli för hållbar upphandling bedömde 11 självskattningsformulär från leverantörer och sju leverantörer blev föremål för fördjupad uppföljning genom kontorsrevision. 10 revisioner kunde avslutas efter det att eventuella avvikelser hade åtgärdats. För 29 leverantörer kommer återrevisioner att genomföras under 2024.
- Regionernas kansli har genomfört 10 dialogmöten med leverantörer.

4.2 Social hållbarhet

4.2.1 Risker kopplade till social hållbarhet

De allra flesta av invånarna i region Stockholm har en god munhälsa samtidigt som det finns stora skillnader mellan olika grupper i samhället. Folkandvården fäster stor vikt vid att skapa goda förutsättningar för att alla invånare som söker vård, ska få likvärdiga förutsättningar till en god munhälsa genom att arbeta såväl externt som internt med vård och förebyggande aktiviteter

Under 2023 hade vi över 1,2 miljoner patientbesök där något fler än 550 000 var besök av barn och unga. Det stora antalet besök ger oss möjligheten att arbeta för att minska risken för social utsatthet genom att uppmärksamma tecken på att barn far illa och att ställa frågor omkring våld i nära relationer till våra patienter.

Vi uppmärksammar också risker kopplat till produkter som levereras till Folkandvården då de ofta framställs i länder där risken för att mänskliga rättigheter och arbetares rättigheter åsidosätts är hög.

Våra risker och möjligheter kopplade till social hållbarhet

- Möjlighet att bidra till en mer jämlik tandhälsa genom att vi finnas tillgängliga för alla i länet samt att vi genomför riktade insatser till utsatta grupper med förhöjd risk för ohälsa i munnen.
- Möjlighet att bidra till en bättre folkhälsa genom vårt samarbete med sjukvården och våra forskningsprojekt som ökar kunskapen om munhälsans betydelse för livskvalitet och allmän hälsa.
- Risk att personer som besöker våra kliniker utsätts för våld i sina nära relationer. Genom att utbilda alla medarbetare i hur de kan identifiera våldsutsatta personer och uppmärksamma barns utsatthet bidrar Folkandvården i det preventiva arbetet mot våld i nära relationer.

- Risk för oetisk uppförande och risk för kränkning av mänskliga rättigheter i egen verksamhet och i leverantörsled, Folk tandvården värdesätter mänskliga rättigheter högt och arbetar med kravställning i samband med upphandlingar och inköp.

4.2.2 Mål och resultat för social hållbarhet i Folk tandvården

God och jämlik tandvård och förbättrad folkhälsa

1. Vi bidrar till en förbättrad mun- och folkhälsa för alla genom förebyggande arbete

Tandhälsan hos barn och unga i Stockholms län har under en lång tid förbättrats och kan generellt betecknas som mycket god. Det är dock fortfarande stora skillnader mellan olika delar av länet.

För att utjämna de olikheter i tandhälsa hos barn som finns mellan olika delar av länet följer Folk tandvården ett kariespreventionsprogram som riktar sig till småbarn och småbarnsföräldrar, samt yngre skolbarn i definierade riskåldrar. Särskilda insatser görs i vårdbehovsområden 3 och 4 där tandhälsan fortfarande är sämre.

Några exempel från 2023

- Under 2023 har 3 705 stycken familjer med 0–1-åringar fått information på barnavårdscentral, digitalt eller på Folk tandvårdsklinik. Det är glädjande att vi når ca 1 500 fler än under 2022.
- För läsåret 2022/2023 registrerades 2 439 klasser i förskolan och årskurs 5 och 2 295 av dessa har fått munhälsoinformation. Detta motsvarar 94 % täckningsgrad.
- Flera särskolor har dock tackat nej till besök med hänvisning till att barnen inte har möjlighet att tillgodogöra sig information på grund av neuropsykiatriska diagnoser, språkstörning eller fysiska funktionsnedsättningar. Folk tandvården kommer att arbeta vidare för att möta dessa barn efter deras förutsättningar under 2024.
- Folk tandvårdens fluortanter/-män har besökt 288 klasser i vårdbehovsområde 3 och 4 och fluoridsköljt i 278 klasser vilket motsvarar 96 %.
- Fluorlackning ska enligt avtal med regionens tandvårdsenhet erbjudas vid två tillfällen till de 6 - 7 åringar och 12 - 13 åringar som bor i vårdbehovsområde 3 eller 4. Av dessa har över 70 % kommit på sina planerade besök under 2023.

Utfallet av uppföljningen av våra tandhälsomål 2021–2023 visar att andelen friska patienter som inte har någon karies eller fyllning i sina tänder ökat mest i åldrarna 19 och 23 år. En ökning i andelen kariesfria noteras glädjande nog även under samma period i de yngre åldrarna 3 och 6 år. Andelen barn som bedömts ha hög risk för karies och som också fått en förebyggande åtgärd är över målnivån för 2027, 90%, men marginellt lägre än föregående år. Särskild uppmärksamhet kommer att riktas för att bibehålla den höga andelen förebyggande åtgärder till barn med bedömd risk. För vuxna är den förebyggande åtgärden ofullständigt genomförd och nya arbetssätt kommer att införas under 2024 för att säkerställa att målnivån nås innan 2027.

Resultat tandhälsomål 2023

Tandhälsomål 2027*	Utfall i FTV 2021	Utfall i FTV 2022	Utfall i FTV 2023	Mål 2027
Andel kariesfria 3-åringar (mjölkttänder, dft=0)	96,0 %	96,5 %	96,4 %	≥96 %
Andel kariesfria 6-åringar (mäts på 5-och 6-ringar, mjölkttänder, dft=0)	82,6 %	82,6 %	83,4 %	≥ 90%
Andel kariesfria 19-åringar (DFT=0)	42,9 %	43,4 %	45,5 %	44 %
Andel kariesfria 23-åringar (DFT=0)	29 %	29,4 %	31,6 %	30 %
Barn: Andel patienter med hög kariesrisk som fått förebyggande åtgärder	90,8 %	90,6 %	90,4 % *OBS!	≥90 %
Vuxna: Andel patienter med hög kariesrisk som fått förebyggande åtgärder	30 %	29,1 %	39,4 % *OBS!	50 %

*Tandhälsomålen utgår från Socialstyrelsens nationella målvärden

En betydande andel av våra äldre patienter har återkommit till klinikerna efter uppehåll under pandemiåren. För flera har glappet i tandvårdskontakt orsakat en sämre munhälsa och uppdämt vårdbehov.

Folk tandvården har inlett en Seniortandvårdsstrategi som riktar sig till personer över 75 år. Strategin innefattar initialt två nodkliniker med särskild kompetens för att omhänderta sköra äldre och deras tandvårdsbehov. Utöver detta etableras särskilda seniortandvårdsteam på våra allmäntandvårdskliniker med extra kompetens inom seniortandvård och med särskild koppling till nodklinikerna och Folk tandvårdens specialisttandvårdskliniker för orofacial medicin. Digitala terapikonferenser omkring särskilt komplicerade fall genomförs månadsvis med stöd av specialistkliniken för orofacial medicin på Stockholms sjukhem. Verksamheten förväntas nå fortsatt Silviahems-certifiering efter utbildningsinsats i februari 2024.

2. Vi är den mest forsknings- och kunskapsdriva tandvårdsaktören i Sverige och forskar för folkhälsan

Folk tandvårdens forsknings-, utbildnings- och utvecklingsstrategi följer regionens ambitioner och syftar till att skapa goda förutsättningar för våra kliniska verksamheter så att de kan dra nytta av ny kunskap som forskningen genererar och för att i förlängningen nå kvalitetshöjning och effektivisering. Ambitionen är även att involvera den kliniska verksamheten mer för att öka motivationen till och förståelsen för att delta i klinisk forskning. Ambitionen om att öka andelen kliniska studier involverar även en systematisk involvering av patientmedverkan under förberedelsearbetet med studiedesign Fem disputationer har under 2023 genomförts av Folk tandvårdens medarbetare i samarbete med Karolinska institutet och den nya kunskapen är direkt applicerbar i vår kliniska verksamhet. Sammantaget strävar Folk tandvården efter att bidra till en förbättrad folkhälsa genom jämlik tandvård, utbildning och forskning.

Indikator	Forskning för folkhälsan under 2023
Antal publicerade studier:	22 studier
Antal pågående kliniska studier:	7st
Antal disputerade medarbetare:	5st
Andel medarbetare som skattat sina kompetenser i KOLL-kompetensplaneringsverktyg:	84% av Folk tandvårdens medarbetare har skattat sin reella kompetens

3. Vi är tillgängliga, behandlar alla lika och respekterar mänskliga rättigheter.

Mål för social hållbarhet:

Vi genomför risk- och möjlighetsanalyser för hållbarhet inför beslut och förändringar i verksamheten och har riktlinjer för när sociala konsekvensanalyser och folkhälsoanalyser ska genomföras.

Resultat 2023

I Folk tandvården tar vi vid alla beslut ställning till om en risk- och möjlighetsanalys behöver genomföras och det finns framtagna mallar där social hållbarhet ska beaktas. Under året har vi tagit fram en ny riktlinje som beskriver vårt arbete med risker och möjligheter. I denna framgår det även när utökade konsekvensanalyser rörande folkhälsasaka, social hållbarhet samt barnperspektivet ska genomföras.

Mål för social hållbarhet:

Vi genomför relevanta aktiviteter för social hållbarhet enligt Region Stockholms styrdokument.

- Vi genomför utbildningar i Lärtorget om lika behandling och hållbarhet
 - Att undanröja hinder

- Etnicitet, normer och möten i vardagen
 - Hbtq - normer, kön och sexualitet
- Vi arbetar med tillgänglighetsanpassning av vår verksamhet och för att uppmärksamma nationella minoriteter
- Vi arbetar för barns rättigheter/barnkonventionen och följer riktlinjer för att uppmärksamma barn som riskerar att fara illa
- Vi arbetar för att motverka våld i nära relationer
- Vi arbetar med särskild seniortandvårdsstrategi för att förbättra munhälsan hos äldre
- Vi följer regionens riktlinjer för arbete med uppförandekod för leverantörer vid upphandling.

Resultat 2023

Det är många barn som besöker Folkandvården och under 2023 behandlades över 286 000 barn. För att säkerställa att vi alltid tar hänsyn till barnrättsperspektivet får anställda utbildning om barnkonventionen. Folkandvården har också möjlighet att upptäcka barn som far illa och anställda i tandvården har anmälningsplikt att anmäla till socialtjänsten om de ser eller misstänker att ett barn far illa. Barn som inte listats av vårdnadshavare på någon tandvårdsklinik riskerar försämrade munhälsa och en utebliven tandvårdskontakt kan vara ett tecken på att barnet saknar fungerande omsorg i hemmet. Folkandvården har på uppdrag av tandvårdsenheten rekryterat en medarbetare med socionomkompetens som arbetar centralt med att identifiera barn som saknar vald vårdgivare inom tandvården. De barn som efter två skriftliga påminnelser fortfarande saknar tandvårdskontakt genererar en orosanmälan till respektive socialtjänst. Under 2023 kan vi se att följsamheten till att använda den terapikod som finns för orosanmälningar förbättrats.

Det är inte ovanligt att personer söker till tandvården för skador som orsakats genom våld. Tandvårdspersonalen kan hjälpa till både med att lotsa vidare till annan vård och uppmuntra patienten till att göra anmälan till polisen. En god dokumentation är viktig och kan vara avgörande för rättsprocessen. I samarbete med Enheten för Våld i nära relationer och akademiskt primärvårdscentrum, genomfördes under 2022 utbildningsinsats för alla anställda i Folkandvården. Utbildningen ingår nu som en del av de obligatoriska kurser som nyanställda genomför som en del av vår onboarding process och i slutet av 2023 hade 90 % av alla anställda gått utbildningen.

Folkandvården arbetar för att minska risker i leveranskedjan och uppförandekod för leverantörer beskrivs under avsnitt 4.1.2 Hållbar konsumtion och produktion.

Indikator	Resultat: Aktiviteter för social hållbarhet under 2023
-----------	--

Andel medarbetare som gått Region Stockholms utbildningar om lika behandling	Att undanröja hinder:	86 %
	Etnicitet, normer och möten i vardagen:	88%
	HBTQ - normer, kön och sexualitet:	87%
Andel medarbetare som gått utbildning i barnkonventionen.	86 %.	
Andel medarbetare som gått utbildning i våld i nära relationer	90 %	
Andel kliniker som säkerställt att personalen känner till att information på minoritetsspråk finns på Folkandvårdens hemsida	85 % av klinikerna har säkerställt att personalen känner till information om minoritetsspråk.	

4.3 Personal

Hållbar arbetsgivare och hållbart arbetsliv

Att våra medarbetare känner engagemang för sitt arbete är en förutsättning för att bedriva en långsiktigt hållbar verksamhet där Folkandvården ses som en attraktiv arbetsgivare. En prioriterad fråga i hållbarhetsarbetet är därför en god och säker arbetsmiljö. Folkandvården ska vara en arbetsgivare som engagerar, attraherar och utvecklar medarbetare.

1. Vi är en attraktiv arbetsgivare och erbjuder ett hållbart och hälsofrämjande arbetsliv för våra medarbetare

Folkandvården arbetar inom flera områden för att bli en ännu mer attraktiv och hållbar arbetsgivare. Folkandvården arbetar med ständiga förbättringar och för en ökad delaktighet där vårt systematiska arbetsmiljöarbete är navet. Resultatet vid den senaste medarbetarenkäten visar att medarbetarna känner engagemang, utvecklas och ger ett gott omdöme om cheferna.

Resultat 2023

Under året har Folkandvården arbetat för att stärka både medarbetarskapet och ledarskapet via kompetensutveckling som tex olika chefsprogram, introduktionsprogram samt hälsofrämjande insatser. Folkandvården arbetar även med kvalitetssäkrad rekrytering, digital introduktion samt lyfta fram olika karriärvägar. Folkandvården har de senaste åren haft en hög personalrörlighet på grund av bland annat ökad konkurrens. Nya tandvårdsbolag har etablerats i Stockholmsregionen och därmed en ökad konkurrens om tandvårdskompetens. På sikt kan kompetensbrist leda till att vi inte kan möta vårdbehovet och att arbetsmiljön blir för befintliga medarbetare påverkas. De

senaste månaderna har vi dock rekryterat in fler erfarna medarbetare till Folkandvården. Vi kommer framåt fortsatta att utveckla digitaliseringen samt våra arbetssätt för att frigöra tid för patientarbete och en ännu mer hållbar arbetsmiljö.

Folkandvården är en mångkulturell organisation, där medarbetarna kommer från hela världen. Mångfald är en stor tillgång för oss som organisation och i årets kartläggning från Nyckeltalsinstitutet visar att andelen medarbetare med utländsk bakgrund är 59,3%.

Mångfald är en stor tillgång för oss på Folkandvården och andelen medarbetare med utländsk bakgrund är över 59 procent.

Resultatet av årets medarbetarundersökning (OSA-kartläggning) visar att medarbetarna trivs och utvecklas samt ger ett gott omdöme om cheferna. Våra jämförande indexvärden förbättrades markant från föregående år. Indexet för Hållbart medarbetarengagemang (HME- index) blev 82 och föregående år 78. Ledarskapsindex uppgick till 82 (föregående år 77) och det visar att medarbetarna ger ett gott omdöme till våra chefer sätt att leda sin verksamhet och skapa delaktighet.

Index för styrning uppgick till 84 (79) och motivation 80 (77) visar påtagligt på en god styrning där verksamheten följs upp och utvecklas mot tydliga mål.

Tabell med resultat för 2023.

Indikatorer	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
HME (Hållbart medarbetarengagemang) totalindex	77	78	82	
HME/Motivation	76	77	80	Över 78
HME/ledarskap	76	77	82	Över 77
HMR/styrning	79	79	84	Över 76
Personalomsättning	9,6 %	12,1 %	13,5% Fler har börjat under året 261 (214) och slutat 237 (308)	Mindre än 7,9 %

I årets kartläggning fanns även frågor om resurser och krav i arbetet. Kartläggningen visar att det finns nödvändiga och goda resurser i arbetet det vill säga, man har tillgång till den information man behöver, det finns en god gemenskap och ett gott samarbetsklimat.

Kartläggningen visar också att medarbetare upplever ett gott stöd från cheferna/arbetsledarna och cheferna själva anser att de har goda möjligheter för sitt ledarskap.

Samtidigt pekar kartläggningen på ganska höga krav i arbetet i form av arbetsbelastning, möjlighet att växla arbetstempo och en relativt hög andel uppger att man upplevt stress i arbetet senaste månaden. Vi behöver framåt se till att behålla och utveckla våra resurser samtidigt förebygga ohälsa via mer flexibelt arbete och variation.

2. Vi arbetar med kompetensförsörjningsfrågor både på kort och långsikt för att attrahera nya medarbetare samt engagera och behålla våra befintliga

Under året genomfördes kompetensutvecklingsinsatser för chefer inom bland annat teamutveckling, tillitsbaserat och hälsofrämjande ledarskap. Andra kompetensutvecklingsinsatser är till exempel ett eget internutbildningsprogram, introduktionsprogram för nya behandlare, nisch- och ST-tjänster samt forskning. Folkandvården har ett eget internutbildningsprogram, introduktionsprogram för nya behandlare samt chefsprogram.

Under året har vi fortsatt arbeta enligt Koll-metoden och utifrån genomförd kompetensinventering har vi tagit fram kompetensutvecklingsinsatser. Alla medarbetare har en digital individuell utvecklingsplan.

3. Vi arbetar systematiskt för en god arbetsmiljö med hälsofrämjande insatser

Folkandvården arbetar aktivt och strukturerat arbetsmiljöfrågor både med digitala skyddsronder, systematiska risk- och möjlighetsanalyser, obligatoriska utbildningar för alla medarbetare.

Resultat 2023

Folkandvården har ett aktivt rehabiliteringsarbete både för att förbygga ohälsa och få tillbaka långtidssjukskrivna till arbete. Under året har vi fokuserat på att fokusera på flexibla arbetssätt och det tillistas baserade ledarskapet som är en förutsättning för att skapa mer flexibelt arbetssätt.

Folkandvården genomförde obligatoriska arbetsmiljöutbildningar för alla nya medarbetare och chefer. Workshop för våra klinikledningar hölls tillsammans med de fackliga i syfte att stärka samverkansfrågor. Folkandvården arbetar kontinuerligt med risk- och möjlighetsanalyser för att minimera riskerna vid förändringar både övergripande och på kliniknivå samt för övriga arbetsmiljöproblem som kan förekomma. Under året har vi haft två inspektioner från Arbetsmiljöverket gällande undersökning och riskbedömning, medicinska kontroller, information och utbildning avseende vibrationer vid arbete med vibrerande handhållna verktyg. Utifrån inspektionerna gav arbetsmiljöverket positiv återkoppling till hur vi jobbar med systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM), hur vi undersöker, åtgärdar, riskbedömer och följer upp.

Hållbart säkerhetsengagemang (HSE-index) fick ett totalindex på 80 för året som kan jämföras med Regionens index på 75. Vilket är ett mycket bra värde där medarbetare tycker att chefen ger goda förutsättningar för att bedriva en säker vård, man vågar prata om sina misstag samt att arbetsplatsen är bra på att agera på de risker man ser.

Folkandvården har nolltolerans när det gäller hot eller våld, sexuella trakasserier och kränkande särbehandling. Vi har arbetat förbyggande med bland annat rutiner, utbildningar samt olika dialogverktyg inom området. I OSA-kartläggningen ingick frågor om utsatthet för hot eller våld, sexuella trakasserier eller kränkande särbehandling. I kartläggningen uppgav 4 procent att de utsatts för hot och våld detsamma och det är samma som procent föregående år. Resultat för kränkande särbehandling uppgick till 6 procent,

Vår totala sjukfrånvaro är lägre än föregående år. Den totala sjukfrånvaron för 2023 uppgick till 7,18 procent vilket är en minskning med 1,08 procentenheter i jämförelse med föregående år (8,26 procent). Det är främst den korta sjukfrånvaron som minskat, men även till viss del den långa sjukskrivningen mer än 90 dagar.

Indikatorer	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Mål 2023
Andel medarbetare som utsatt för hot och våld i samband med arbetet	5 %	4 %	4%	Mindre än 8 %
Andel medarbetare som utsätts för kränkande särbehandling i samband med arbetet	8 %	4 %	6 %	Mindre än 6 %
HSE totalindex (hållbart säkerhetsengagemang)	80	81	80	
Andel sjukfrånvaro i relation till ordinarie arbetstid	8 %	8,2 %	7,18%	Mindre än 6,1 %

4.4 Vi är en organisation att lita på

Folkandvårdens målsättning är att vi ska vara en organisation att lita på vilket också är ett av regionens målområden i nya Hållbarhetsstrategin och ett av Folkandvårdens fokusområden i vårt hållbarhetsprogram.

För Folkandvården innebär det att:

- Vi har en långsiktigt hållbar ekonomi

- Vi har en ekonomi som främjar hållbar utveckling och folkhälsa där hållbarhetsperspektiv integreras i alla beslut och processer
- Vi har en stabil ekonomi där vi tar vara på våra resurser på bästa sätt
- Vårt och regionens arbete med hållbar upphandling och systematiska arbetsätt i inköpsprocessen för hållbara leveranskedjor
- Vårt överskott går tillbaka till invånarna i Stockholm

Vi har en resilient verksamhet

- Vår verksamhet anpassas för att säkerställa drift vid effekter av ett förändrat klimat och extraordinära händelser
- I beredskapsplaner och vid extraordinära händelser beaktas sociala konsekvenser och hänsyn tas till sårbara grupper

Under 2023 har en klimat- och sårbarhetsanalys slutförts och förankrats i ledningsgrupp och facklig samverkansgrupp. Kontinuitetsplan och riktlinjer för säkerhet finns etablerad och beslutad av ledning och styrelse. Även krigsplaceringen är utförd under året. Krisledning har övats och verkställts och utvärderingen av krisledningen påvisar en god förmåga att hantera extraordinära händelser.

Transparenta med en öppen och sund företagskultur

- Vi samverkar med våra intressenter
- Vi följer Region Stockholms uppförandekod för medarbetare
- Vi arbetar för att motverka korruption och följer styrande dokument för antikorruption

Visselblåsare fyller en viktig funktion för Region Stockholm och samhället i stort. Möjlighet för medarbetare att anmäla allvarliga oegentligheter stärker förmågan att vidta åtgärder, verka förebyggande samt upprätthålla ett högt förtroende hos medarbetare och omvärld. Folkandvårdens anställda har tillgång till Region Stockholms gemensamma visseblåsartjänst som finns tillgänglig på Folkandvårdens intranät.

4.4.1 Motverkande av korruption

Korruption innebär att utnyttja sin ställning för att uppnå otillbörlig fördel för egen eller annans vinning. Korruption skadar handels- och investeringsmöjligheter, skapar ojämlik konkurrens och skadar därmed såväl företag som förtroendet i samhället i stort. Att arbeta mot korruption är en viktig del i Folkandvårdens hållbarhetsarbete

Exempel på aktiviteter som vi arbetar med inom området för att motverka korruption är följande:

- arbete med efterlevnad av styrande dokument för antikorruption genom utbildningar och information på intranätet
- analys av hur uppförandekod för leverantörer används; när och hur krav ställs och hur de följs upp
- löpande avstämning och rutiner för att motverka jäv, som exempelvis kontroll av bisysslor.

- Ständigt pågående arbete med att informera organisationen om regelverket samt arbete med att exempelvis säkerställa hanteringen av våra betalflöden.

4.4.2 Risker kopplade till motverkande av korruption

Folkandvårdens arbete präglas av hög affärsmässig etik och det är viktigt att säkerställa att samarbetet med leverantörer och intressenter sker på ett korrekt sätt och med god etik och moral. Mutor i form av gåvor eller pengar ska inte förekomma i något led av verksamheten.

Risker kopplade till korruption

- Risk för oegentligheter och att medarbetare eller samarbetspartners agerar på ett oetiskt eller olagligt sätt. Exempelvis bedrägeri, ger eller tar muta. Alternativt agerar utifrån jäv eller intressekonflikt till exempel vid olika former av beslut vilket kan skada förtroendet för Folkandvården och Region Stockholm. Detta kan också leda till kostnader i form av skadestånd och ersättningskrav
- Risk för felaktiga externa betalningar
- Risk för korruption i leverantörsled

4.4.3 Mål och resultat för motverkande av korruption

Riktlinjer för antikorrupktion – kännedom hos personalen

Folkandvården arbetar för att förebygga alla former av oegentligheter och korruption. Målsättningen är att samtliga medarbetare ska känna till och efterleva Folkandvårdens regler avseende representation och motverkande av korruption, som även innefattar regler om jäv och bisyssla. För att minska risken för korruption sker kontroller och uppföljningar av såväl leverantör som leverans. Folkandvårdens medarbetare är skyldiga att anmäla bisysslor, vilket följs upp årligen vid medarbetarsamtal. I samband med upphandlingars genomförande kontrolleras alltid att de leverantörer som antas betalar lagstadgade skatter och avgifter, att de har en tillräcklig ekonomisk kapacitet.

Mål för antikorrupktion:

Alla anställda ska känna till riktlinjer för antikorrupktion

Följande koncerngemensamma styrande dokument berör korruption:

- Uppförandekod för Region Stockholm, LS 2017–1198
- Riktlinjer för anti-korrupktion och representation, RS 2020–0266
- Policy för inköp, LS 2018-0667 (rev. 2019-06-18)
- Riktlinjer för inköp, RS 2018-0667
- Uppförandekod för leverantörer, LS 2013–0353

- Folkandvårdens riktlinjer för inköp och direktupphandling, FTV 2201–0004

Folkandvården ställer årligen en fråga i en enkät till klinikledningarna om deras anställda har fått information om antikorrupktion.

Indikator	Resultat 2023:
Andel kliniker där alla anställda känner till riktlinjer för antikorrupktion	På 88 % av Folkandvårdens kliniker känner alla anställda till Folkandvårdens information om antikorrupktion och riktlinjer för representation och gåvor.

Utbetalningar

Risken för felaktiga externa betalningar bedöms som låg då Folkandvården har väl etablerade och säkra processer för hantering av utbetalningar.

För att motverka risken för bluffakturor läggs nya leverantörer upp av ett fåtal personer som gör ett antal beslutade kontroller av leverantörer och fakturor. Det har även införts ett system för extra betalkontroll som stöd i arbetet. Behörighet tilldelas de som ska hantera en faktura och ett villkor är att det behöver vara minst två personer för att en faktura skall kunna gå vidare för betalning. Utanordning sker alltid av annan person än de som deltagit tidigare i processen. Därutöver sker det löpande stickprovskontroller i fakturaflödet av ekonomiavdelningen.

Arbete med antikorrupktion vid upphandlingar och avtalsuppföljning

Folkandvården upprätthåller professionella affärsrelationer såväl under upphandlingsförfaranden som under avtalslöptider.

I samband med upphandlingar ställer Folkandvården krav på att anbudsgivare följer Uppförandekod för Region Stockholm samt Riktlinjer för antikorrupktion och representation. Folkandvårdens egna riktlinjer som är framtagna avseende Inköp och Direktupphandling ställer krav på regelefterlevnad.

Leverantörer ska påvisa att de grundläggande villkoren respekteras i leveranskedjan. Således har Folkandvården rätt att följa upp att leverantörer fullföljer sina åtaganden. Leverantörers riskbenägenhet styr den omfattning av uppföljning som företas. Avtalsuppföljningar görs på regelbunden basis och kan ske i form av egenrapportering och/eller revision. På så sätt säkerställer Folkandvården att avtal tecknas med enbart seriösa leverantörer. Folkandvården följer även upp huruvida leveranser av inköp av varor och tjänster överensstämmer med i upphandlingar ställda kraven. Inga oegentligheter eller incidenter som bedömts kräva åtgärder har framkommit under 2023.